

**BRUGGEN BOUWEN
MET DE POLITIE:
TIPS VOOR
JEUGDWERKERS**

Een project van

In samenwerking met

Met steun van

VAN PROJECT TOT PUBLICATIE

In 2012 startten jeugdwerkers op het Kiel (Antwerpen), samen met een aantal partners, het project *Wij(k) in Verandering*. Het project werkte rond de relatie tussen jongeren en de politie, en kwam erop voort van de jongeren zelf. Zij ervaren hun contacten met de politie als moeilijk en frustrerend. Ze maakten zich zorgen over de toekomst van de wijk en wilden dat er iets zou veranderen voor hun jongere broertjes en zusjes.

Geen gemakkelijke opdracht, want er zijn geen handleidingen over, noch bestaande praktijken. De zoektocht duurde bijna drie jaar. Zoeken naar de juiste partners, de juiste methodieken, de juiste manier om aan relatieopbouw te doen met de politie. Het was geen makkelijk project, met heel wat ups en downs. We leerden van onze fouten. We zagen welke dingen werkten, welke niet, wat belangrijke randvoorwaarden zijn, enz.

Het project had niet als doel dit probleem 'op te lossen'. Maar we geloven wel dat ons werk gezorgd heeft voor beter geïnformeerde jongeren en politieagenten. Ze kregen tijdens het project de kans om dingen op een andere manier te bekijken. We schiepen een netwerk van partners dat het probleem ter harte neemt.

In september 2015 werd het project afgesloten met een studiedag én deze publicatie. Hiermee willen we jeugdwerkers handvatten aanbieden om de relatie tussen hun kinderen/jongeren en de politie te verbeteren. De publicatie is gebaseerd op onze opgedane expertise en ervaringen, gesprekken met politieagenten en jeugdwerkers die niet deelnamen aan het project en informatie van specialisten.

We willen graag iedereen bedanken die meewerkte aan het project.

- De deelnemende jongeren en politieagenten van Antwerpen voor hun inzet én de bereidheid om zichzelf en hun (voor)oordelen in vraag te stellen.
- Alle partners die deelnamen aan de stuurgroepen.
- De jeugdwerkers en agenten die tijd namen voor een interview.
- Youth in Action, Idea Nederland en de Provinciale Jeugddienst voor inhoudelijke, logistieke en financiële ondersteuning.

Deze publicatie kwam er dankzij de samenwerking tussen Kras Jeugdwerk, Uit de Marge, Idea NL en de Jeugddienst van de Provincie Antwerpen.

INHOUD

1. Jongeren in Maatschappelijk kwetsbare situaties en de politie	8
2. Straatcultuur	12
3. Vooroordelen en racisme	16
4. Rol en taak van een jeugdwerker	20
5. Rol en taak van de politie	30
6. Tot slot	37
Leestips en meer info	38
Contact	39

1. JONGEREN IN MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE SITUATIES EN DE POLITIE

Net als iedereen komen jongeren soms in aanraking met de politie. Voor kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie zijn die contacten al eens frequenter en negatiever. Hiervoor zijn verschillende redenen.

LEVEN IN DE OPENBARE RUIMTE

Kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties brengen over het algemeen meer tijd door in de openbare ruimte. In hun omgeving hebben zij meer kans om in aanraking te komen met criminele feiten en bijhorende interventies van de politie. Even goed worden deze kinderen en jongeren vaker gevisieerd door de politie omwille van etnische profilering, een bepaald beleid in de openbare ruimte, armoedesituaties¹.

1. EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS (2011). 'Naar een effectiever politieoptreden. Discriminerende etnische profilering begrijpen en voorkomen: een gids.'

VAKER CONTACT MET POLITIE

Omwille van het gezin waarin ze geboren werden, de buurt waarin ze wonen en beleid dat gevoerd wordt komen kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties vaker in contact met de politie. Bovendien komen zij meer in contact met de controleren- de en sanctionerende aspecten zoals systematische identiteits- controles, GAS-boetes, huiszoekingen, ...

Dit zorgt ervoor dat deze jongeren, vaak al zeer jong, een negatief beeld ontwikkelen van de politie. Deze jongeren zullen ook minder snel een beroep doen op de politie als ze zelf in de problemen zitten of bescherming nodig hebben. De politie is niet 'hun politie'.

VERSTOORDE RELATIE ALS OORZAAK

De verstoorde relatie met de politie is op verschillende vlakken problematisch. Het zorgt dat jongeren sneller en vaker met het gerecht in aanraking komen, sneller opgenomen worden in de databanken van de politie, vlugger aangehouden worden bij controles, ... Bovendien worden zij meer blootgesteld aan onveilige situaties thuis en op straat. Ze zijn bang om hulp van de politie in te roepen.

De verstoorde relatie met de politie komt soms bovenop de proble- men die jongeren ondervinden op school, wanneer ze werk zoeken, thuis, ... De politie is daarbij nog eens dé vertegenwoordiger van een samenleving waarin het voor deze jongeren moeilijk is om hun weg te vinden en successen te boeken.

WAT TE DOEN ALS JEUGDWERKER

Werk aan een **vertrouwensrelatie** met de kinderen en jongeren.

- Zorg dat jongeren weten dat ze met hun problemen bij jou terecht kunnen, al is het maar om hun verhaal kwijt te kunnen. Leg aan jongeren uit dat je gebonden bent aan een **deontologische code** (zie pag. 25).
- Zorg dat jongeren de mogelijkheid hebben om rustig in gesprek te gaan zonder dat anderen meeluisteren. Nodig ze uit voor een **individueel gesprek**, tijdens de afwas of een inschrijvingsmoment, wandeling tijdens een activiteit, ...
- Neem tijdens de gesprekken een **niet-oordelende houding** aan en probeer goed te luisteren. Op die manier kom je meer te weten over de leefwereld van de jongeren en hoe zij hun problemen met de politie ervaren, welke gevolgen het voor hen heeft, ...

Niet alle problemen kunnen meteen opgelost worden, maar het is voor jongeren een belangrijk signaal dat iemand hen serieus neemt en vertrouwelijk behandelt. Jij dus!

2. STRAATCULTUUR

Jongeren groeien op in verschillende werelden. Wie niet in een middenklassemilieu opgroeit, is minder vertrouwd met de waarden en normen die gelden op school. Dingen die afgekeurd en bestraft worden thuis, worden aangemoedigd op school en omgekeerd. Sommige jongeren zijn er heel goed in om de verschillende 'codes' op verschillende plaatsen te gebruiken ('codeswitching'), anderen niet en komen zo in de problemen.

Het gebeurt dat jongeren de straat als enige plaats ervaren waar ze aanvaard worden en gezien worden. Ze ontwikkelen een 'derde code' in de straatgroep. Sommige jongeren ontwikkelen een straatcultuur door het slechte samenspel tussen hun thuismilieu en school (de brede samenleving).

Straatculturen verschillen, maar zijn over het algemeen gebaseerd op een sterk groepsgevoel, hiërarchie (leiders en volgers), macho cultuur en wantrouwen tegenover de samenleving. Ook hier is de politie de grote vijand. Jongeren die in aanraking komen met de straatcultuur zullen sneller negatieve contacten aangaan met de politie.

Wil je de verschillende codes thuis, op school en op straat beter begrijpen of er over in gesprek gaan met jongeren? Bekijk dan eens het **filmpje** dat gemaakt werd door Uit de Marge.

<https://www.youtube.com/watch?v=jXPptGihbnk>

Bovendien heeft de straatcultuur ook **positieve kanten**: solidariteit onder de jongeren, opkomen voor de wijk en een gezonde dosis streetsmart zijn dingen die positief ingezet kunnen worden in de buurt.

Om het gedrag van jongeren beter te begrijpen, is het belangrijk een beeld te vormen van de waarden en normen die jongeren hanteren op straat.

WAT TE DOEN ALS JEUGDWERKER

- Ga in **gesprek** met jongeren en zoek ze op in hun omgeving (vindplaatsgericht werken).
- **Blijf jezelf** en maak duidelijk dat de regels op straat niet gelden in de jeugdwerking. Het is niet nodig of goed om zelf straatcodes over te nemen als jeugdwerker. Jongeren doorprikken dat meestal snel en het geeft je weinig ruimte om pedagogisch op te treden. Ook heeft het niet veel zin om autoritair en repressief op te treden.
- Spreek jongeren **individueel** aan over gevoelige thema's en niet in groep.
- **Stimuleer leidersfiguren** om hun rol positief in te vullen.
- Besef dat het gedrag van de jongeren '**maar**' **gedrag** is: het gedrag is eerder een strategie om zich in de groep te bewegen dan een echte afspiegeling van hun persoonlijkheid of hun relatie met jou als jeugdwerker.

3. VOORoorDELEN EN RACISME?

Doorheen het project merkten we dat vooroordelen en wij/zij-gevoel sterk speelden bij zowel jongeren als politieagenten. De jongeren waar we mee werkten, hebben bijna allemaal een migratie-achtergrond. Bij de politie is die groep eerder een minderheid.

RACISME ZORGT VOOR SLECHT ZELFBEELD

Het is geen geheim dat racisme een probleem blijft in onze samenleving, en ook bij de politie. Onderzoek toont aan dat socio-economische factoren zoals werkloosheid een grotere link hebben met criminaliteit dan etnische achtergrond, maar door een gebrek aan vorming hebben sommige politieagenten hierin niet genoeg inzicht². Ze focussen zich daarom op etnische kenmerken. Soms vanuit een expliciete opdracht (etnische profilering).

2. HOOGHE, M., VANHOUTTE, B., HARDYNS, W., BIRGAN, T. (2010). Unemployment, inequality, poverty and crime. Spatial distribution patterns of criminal acts in Belgium. 2001-06. Oxford: Center for Crime and Justice Studies, Oxford University Press.

Psychologen bestudeerden de invloed van racisme op de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het herhaaldelijk ondergaan van racisme heeft traumatiserende effecten. En het veroorzaakt op lange termijn zelfs schade aan het zelfbeeld en toekomstperspectief van jongeren³.

VOOROORDELEN LEIDEN TOT VOOROORDELEN

Omdat jongeren met een migratieachtergrond op verschillende plaatsen te maken krijgen met vooroordelen en discriminatie ontwikkelen sommigen zelf stereotypen en vooroordelen tegenover mensen die ze niet goed kennen: ze verdenken iedereen van vooroordelen. Het gevolg is dat sommigen voor alles wat fout gaat de maatschappij als schuldige aanduiden. De aanhoudende stigmatisering van jongeren kan er dus voor zorgen dat zij in een slachtofferrol kruipen.

3. TASPINAR, B. (2015). 'Racisme en de psychologische effecten op het kind.'

WAT TE DOEN ALS JEUGDWERKER

- **Begin bij jezelf** en let er op dat je zelf geen kwetsende uitspraken doet.
- Denk na over je eigen vooroordelen; iedereen heeft ze en ook 'goedbedoelde' uitspraken kunnen kwetsend zijn. Of misschien heb je zelf ervaringen met racisme.
- Met projecten en vormingen kan je jongeren stimuleren om een **positieve identiteit** te ontwikkelen. Met **succeservaringen** opgedaan in het jeugdwerk kunnen ze trots zijn op zichzelf en worden ze weerbaarder tegen racisme.
- Ook hier is je vertrouwensrelatie belangrijk: luister naar de verhalen van de jongeren en neem ze serieus want de psychologische effecten van racisme zijn heel groot (informeer je hierover als je het gevoel hebt dat dat nodig is).
- Ook het **informereren van jongeren over de oorzaken en de gevolgen van racisme** kan helpen: op die manier kunnen kinderen en jongeren hun eigen ervaringen kaderen. Als het nodig is kan je kinderen en jongeren **helpen bij het indienen van klachten** tegen racisme en discriminatie (zie pag. 32).

4. ROL EN TAAK VAN EEN JEUGDWERKER

We gaven al een aantal tips voor jeugdwerkers die te maken krijgen met een verstoorde relatie tussen jongeren en politie. Maar we willen benadrukken dat een jeugdwerker in de eerste plaats aan 'jeugdwerk' doet en er is voor de kinderen en jongeren waar hij/zij mee werkt.

Je kan als jeugdwerker positief bijdragen tot een betere sfeer in de wijk en een betere relatie met de politie. Het bestrijden van overlast en verhogen van de veiligheid daarentegen is een opdracht van de politie.

MEER DAN JEUGDWERKER ALLEEN

Naast het organiseren van groepsactiviteiten in de vrije tijd hebben jeugdwerkers die werken met kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties nog een aantal andere rollen op te nemen.

Een welzijnsfunctie

Kinderen en jongeren kunnen bij de jeugdwerker terecht met individuele welzijnsvragen. Jeugdwerkers kunnen, met medeweten en goedkeuring van de jongeren, warm doorverwijzen. De toegang tot de sociale kaart en een goed netwerk met andere organisaties is daarbij zeer belangrijk.

! Let erop dat je geen vertrouwelijke informatie doorspeelt (zie deontologie pag. 25).

Een brugfunctie

Jeugdwerkers kunnen bruggen slaan tussen jongeren en maatschappelijke instellingen. Zo heb je misschien al eens met leerkrachten gepraat over problemen op school of jongeren geholpen met de opmaak van hun cv. Maar ook met betrekking tot de politie kunnen jeugdwerkers een belangrijke rol spelen.

WAT TE DOEN ALS JEUGDWERKER

- Zorg dat je de wijkagenten kent en dat zij jou kennen. **Ga je eens voorstellen.** Leg duidelijk uit wat je opdracht is als jeugdwerker. Veel politiemensen hebben weinig kennis over het jeugdwerk.
- **Groet** de wijkagenten als je ze op straat tegenkomt, ook als de jongeren erbij zijn.
- Op sommige plaatsen organiseert het lokaal bestuur **overlegmomenten** tussen politie en sociaal werkers in de wijken. Ook hier kan je kennismaken met de politie en hen duidelijk maken wat je werk met de jongeren inhoudt.
- De jeugdwerker kan belangrijke **informatie doorgeven aan de jongeren.** Vraag aan de politie om je relevante informatie door te geven, bijvoorbeeld als er speciale maatregelen worden getroffen in de wijk (nultolerantie, zoekacties, systematische identiteitscontroles, samenscholingsverbod, ...). Als jongeren op voorhand op de hoogte zijn van bepaalde maatregelen en weten waarom die genomen worden (bv een inbrakenplaag, ...) kunnen een deel van de frustraties worden weggenomen.

- Eventueel kan je als jeugdwerkers een **gesprek organiseren** tussen politie en jongeren. Dit is niet altijd gemakkelijk. Zowel jongeren als politieagenten vinden het soms moeilijk om open en niet-aanvallend een gesprek aan te gaan. De kans is groot dat het gesprek leidt tot discussies over individuele incidenten. Hou hier rekening mee als je een gesprek organiseert. Niet alle jongeren en politieagenten zijn hier klaar voor en een slecht gesprek kan het opgebouwde vertrouwen terug afbreken.

Een signaalfunctie

Soms zien jeugdwerkers telkens opnieuw dezelfde problemen opduiken met jongeren in hun contacten met maatschappelijke instellingen. Zo merk je bijvoorbeeld op dat bepaalde jongeren systematisch uitvallen op een bepaalde school of dat in de zoektocht naar werk bepaalde doelgroepen systematisch worden uitgesloten. Dan gaat het niet langer over een individueel of plaatselijk probleem. Als je structurele problemen opmerkt, is het belangrijk dat dit gesignaleerd wordt naar de bevoegde instanties of beleidsmakers. Dat kan je doen vanuit je eigen organisatie (niet individueel). Het is ook altijd een goed idee om een belangenorganisatie als Uit De Marge te raadplegen.

TIP:

Probeer de jongeren hier zoveel mogelijk bij te betrekken. Samen aan de bel trekken werkt emanciperend. “Waarom doen we deze actie, wat is onze boodschap, hoe gaan we het doen, wie moet ons horen?” zijn vragen die je aan de jongeren kan stellen.

WAT MET DE VERTROUWENSRELATIE

Jongeren hebben een vertrouwelijke band met jou, maar wellicht niet met de politie. Daarom zullen ze misschien vragen stellen als ze merken dat jij regelmatig contact hebt met de politie. Om je vertrouwensband niet te schaden is het belangrijk dat je met de jongeren open communiceert over het contact dat je hebt met de politie. Leg uit welke zaken je met hen bespreekt en welke niet en waarom je dat doet. Leg ook uit dat jeugdwerkers een deontologische code en een discretieplicht hebben. (zie hieronder)

DISCRETIEPLICHT VAN EEN JEUGDWERKER

Dit verschil in rol en opdracht is belangrijk om de discretieplicht van jeugdwerkers te begrijpen. Die houdt in dat jeugdwerkers voorzichtig dienen om te gaan met vertrouwelijke informatie die ze kregen van kinderen en jongeren tegenover derden, ook tegenover politie. Deze plicht staat omschreven in de **deontologische code** van het jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren⁴. Ze is er om de vertrouwensrelatie tussen de jeugdwerker en de jongeren te beschermen. Dat is niet enkel in het belang van de jeugdwerker en de jongeren, maar vooral ook in het belang van de samenleving.

4. <http://uitdemarge.be/deontologischecode>

Onze maatschappij heeft baat bij professionals die op basis van een vertrouwensrelatie goed preventief werk kunnen leveren. Een vertrouwensrelatie zorgt dat jongeren bij jeugdwerkers terecht kunnen. Dit wil niet zeggen dat er binnen deze pedagogische relatie niet gestraft kan worden. Het straffen en begrenzen wordt wel buiten het juridische apparaat gehouden.

De discretieplicht (geen vertrouwelijke info doorgeven aan derden) wordt enkel opgeheven bij:

- bevel van de onderzoeksrechter
- noodtoestand
- gewetenskwestie
- schade aan jezelf of aan de werking (in dit geval kunnen jeugdwerkers er dus ook voor kiezen om zelf de politie in te schakelen)
- In alle bovenstaande gevallen is het belangrijk om te overleggen met je coördinator

HET VERSCHIL MET BEROEPSGEHEIM

De discretieplicht is gebaseerd op het beroepsgeheim maar heeft een aantal andere uitzonderingen. Eén ervan is het morele dilemma. Een arts of hulpverlener mag geen vertrouwelijke informatie aan derden bezorgen, tenzij er sprake is van noodtoestand of de fysieke of emotionele integriteit van een minderjarige in gevaar is. Toch mag hij of zij in dit geval geen vertrouwelijke informatie doorspelen.

Het is (tot op heden) de overtuiging van het werkveld dat het jeugdwerk niet zo ver hoeft te gaan ⁵. De jeugdwerking moet voorzichtig met informatie omgaan want “morgen moet je nog een jeugdwerking hebben”, de vertrouwensrelatie met jongeren is belangrijk. Maar als een jongere informatie meedeelt waardoor de jeugdwerker in een ethisch dilemma beland (bijvoorbeeld in geval van een misdrijf of misdaad) mag de jeugdwerker zijn discretieplicht doorbreken.

5. Beslissing van de deontologische commissie, wordt ten gepaste tijde opnieuw afgetoetst aan het werkveld.

WAT TE DOEN ALS JEUGDWERKER

- **Overleg** met je coördinator (tenzij noodgeval, iemand in gevaar,...). Samen ga je na wat het effect zal zijn op de werking van het doorbreken van de discretieplicht en welke stappen ondernomen worden om deze effecten op te vangen.
- **Communiceer** open over de gemaakte keuze(s). Werkt niet 'achter de rug' van jongeren, ook al weet je dat het vrijgeven van deze informatie de vertrouwensrelatie schaadt. Een eerlijke, authentieke relatie staat voorop.

5. ROL EN TAAK VAN DE POLITIE

De rol en taak van de politie lijken vanzelfsprekend en eerder repressief getint. Maar weten we eigenlijk wat de rol en taken van de (lokale) politie juist zijn?

De zeven basisfuncties van de lokale politie worden als volgt omschreven:

- **wijkwerking:** ook wel de nabijheidspolitie genoemd. Politie-mensen zijn hierbij verantwoordelijk voor duidelijk omschreven wijken binnen de politiezone en staan daar in regelmatig en nauw contact met de plaatselijke bevolking
- **onthaal:** wanneer zich iemand aan het onthaal van een plaatselijk commissariaat aanbiedt, is het evident dat er politiepersoneel aanwezig is om de burger te onthalen en door te verwijzen of in contact te brengen met de bevoegde diensten binnen de politie
- **interventiepolitie:** hetgeen men soms ook wel eens 'brandweerpolitie' kan noemen. 24/24u patrouilleren politieploegen op het grondgebied van de politiezone, klaar om te beantwoorden aan elke dringende oproep

- **politiebele slachtofferbejegening:** elk slachtoffer van een strafbaar feit moet adequate opvang en bijstand krijgen
- **lokale reeherche:** hieronder kunnen de gevoerde gerechtelijke onderzoeken worden gecatalogeerd, die, onder verantwoordelijkheid van een magistraat, worden gevoerd binnen de omschrijving van de politiezone, bijvoorbeeld het onderzoek naar een handel in verdovende middelen
- **handhaving van de openbare orde:** dit houdt het beheersen van massabijeenkomsten op het grondgebied van de politiezone in, zoals manifestaties, evenementen, markten, beurzen
- **verkeer**

Dit overzicht geeft aan dat er binnen de politie verschillende opdrachten en dus ook verschillende rollen zijn voor politiemensen. Een wijkagent werkt ook preventief en zal dus zoveel mogelijk praten met mensen. Hij bouwt een relatie op waarop hij zich zal beroepen indien er conflicten ontstaan. In die zin zijn er raakvlakken met het werk van een jeugdwerker. De interventiepolitie en de lokale reeherche hebben dan weer een hele andere en tegengestelde opdracht. Toch zijn alle politieagenten verplicht om strafbare feiten te melden, ook als ze die informatie van een jeugdwerker gekregen hebben.

WAT ALS ER KLACHTEN ZIJN OVER DE POLITIE

Het optreden van de politie is gebonden aan regels. Als de politie zijn eigen regels overtreedt, kan je een klacht indienen. De Belgische klachtenprocedure is jammer genoeg ingewikkeld, ondoorzichtig en versnipperd⁶. Er is weinig informatie over hoe je best klacht indient en ook wat er met je klacht gebeurt. Je kan op verschillende manieren klachten indienen en sommige controleorganen doen eigenlijk hetzelfde werk.

- Met klachten over het optreden van een politieambtenaar of over de werking van een politiedienst kan je in de eerste plaats terecht bij de dienst intern toezicht van de betrokken lokale politiezone of van de federale politie. Men kan natuurlijk ook klachten formuleren aan de hiërarchische overste binnen een lokale politiezone, namelijk de korpschef, of ook de burgemeester verantwoordelijk voor de lokale politiezone. Meer info en/of contactgegevens via www.infozone.be of www.fedpol.be
- Burgers kunnen klacht indienen bij de Algemene Inspectie van de Federale Politie en van de Lokale politie (AIG). Een onderzoek van de AIG heeft niet tot doel recht te doen gelden voor een klager, of de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid van een politieambtenaar vast te leggen. AIG gaat wel na of de voorschriften werden nageleefd en formuleert voorstellen om eventuele problemen aan te pakken. Wanneer de klager en de betrokken politieambtenaar hiermee akkoord gaan, kan de AIG bovendien ook bemiddelen tussen beiden. Meer info en/of contactgegevens via www.aigpol.be

6. PONSAERS, P., VERHAGE, A. en BEYENS., K. 'Controle op politie en justitie: een lappendeken met weinig samenhang', De orde van de Dag sept. 2011, 7-16.

- Je kan klacht indienen bij Comité P. Je moet hierbij wel rekening houden dat Comité P in principe geen bemiddelingsopdracht heeft en ook niet is opgericht om de individuele problemen van klagers op te lossen. Comité P zal in de meeste gevallen de klacht dan ook overmaken aan de betrokken dienst intern toezicht (zie pag. 32). Ze zal wel toezicht houden op de afhandeling van de klacht door deze dienst. Meer info en/of contactgegevens via www.comitep.be
- Minderjarigen kunnen met hun klachten over de politie terecht bij de klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat. De Klachtenlijn bemiddelt en geeft helder advies om de klacht om te buigen naar een oplossing in het belang van de minderjarige. Meer info en/of contactgegevens via www.kinderrechten.be. Belangrijk om te weten dat hiervoor geen toestemming van de ouders nodig is. Natuurlijk moet je samen met de minderjarige bekijken of het toch niet aangewezen is de ouders op de hoogte te brengen.
- In het geval van minderjarigen is het ook goed om te weten dat zij recht hebben op een gratis jeugdadvocaat: www.jeugdadvocaat.be
- Wanneer er een vermoeden is van discriminatie bij het optreden van de politie is het een goed idee om je rechtstreeks te richten tot het dichtstbijzijnde meldpunt discriminatie van Interfederaal Gelijkekansen centrum (<http://www.gelijkekansen.be/Praktisch/Melddiscriminatie.aspx>).

WAAROM KLACHT INDIENEN GEEN VERLOREN TIJD IS

Veel jongeren en jeugdwerkers hebben het gevoel dat een klacht indienen tegen de politie verloren tijd is. Het is niet altijd makkelijk om je weg te vinden in de klachtenprocedures en de jongeren te blijven betrekken in dit proces. Waarom het belangrijk is om klachten in te dienen (ook al eindigt de klacht niet in maatregelen tegen de politie):

- *Je krijgt een officieel document van je klacht. Dit kan eventueel later nog gebruikt worden.*
- *Klachten worden geregistreerd. Op die manier komen ze terecht bij de controleorganen in het Parlement, de gemeenteraad, ... en kan er ook vanuit het beleid een signaal worden gestuurd.*
- *Het geeft aan dat je het verhaal van de jongere serieus neemt.*

WAT TE DOEN ALS JEUGDWERKER

- Jongeren informeren over hun rechten en plichten (zie pag. 38) of doorverwijzen naar organisaties die juridische hulp kunnen bieden.
- Jongeren inlichten over de mogelijkheid om klacht in te dienen als je het vermoeden hebt dat de politie een fout gemaakt heeft. De jongere kan zelf beslissen en overleggen met familie en vrienden.
- Je kan samen met de jongere informatie opzoeken over hoe de klachtenprocedure verloopt en met hem of haar het verhaal op papier zetten en voorbereiden.
- Je kan de jongeren helpen bij het verzamelen van bewijzen: documenten, foto's, getuigenissen, ...

6. TOT SLOT

Jeugdwerkers en politie hebben een andere rol en opdracht. Tegelijk hebben jeugdwerkers en politie heel wat gemeen: ze werken op hetzelfde territorium, komen deels in contact met dezelfde jongeren, ze werken beide vanuit maatschappelijke belangen,... zij het op een geheel verschillende manier.

Wij hopen dat er de komende jaren heel wat bruggen worden gebouwd tussen alle betrokken partijen, maar in het bijzonder tussen politie en jongeren. En wij zijn ervan overtuigd dat het jeugdwerk daarbij een belangrijke rol kan en zal spelen.

**TIP VOOR ONTMOETING
TUSSEN JONGEREN EN
POLITIE: TOOLKIT IDEA**

LEESTIPS EN MEER INFO

- KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT (2012): 'Advies: Jongeren en politie: aanbevelingen voor meer toenadering', <http://www.kinderrechtencommissariaat.be/advies/jongeren-en-politie>
- DE KIMPE, S. , NOORDA, J. en FERWERDA, H. (eds): 'Jongeren en politie' in Cahiers Politiestudies, Jaargang 2015/1, nr. 34
- GOETHALS, S. en JANSSEN, K. (2014): 'De politie, uw vriend.' In Mattijssen, C. , Loopmans, M. , en Crivit, R. Kwetsbare vrije tijd: Uitdagingen voor een emanciperend jeugdbeleid.

MEER WETEN OVER JE RECHTEN BIJ DE POLITIE

- KINDERRECHTSWINKEL (2013): 'TZitemzo jeugdrecht: met minderjarigen en politie': <http://www.kinderrechtswinkel.be/index.php?ID=45471>
- Rechten van de arrestant: http://www.mensenrechten.be/bestanden/uploads/publicaties/Brochure_rechten_arrestant.pdf

KLACHT INDIENEN TEGEN DE POLITIE

- Intern toezicht: www.infozone.be of www.fedpol.be
- Algemene Inspectie: www.aigpol.be
- Comité P.: www.comitep.be
- In geval van discriminatie: <http://www.gelijkekansen.be/Praktisch/Melddiscriminatie.aspx>
- Gratis advocaten voor minderjarigen: www.jeugdadvocaat.be

TIPS VOOR ONTMOETING TUSSEN JONGEREN EN POLITIE:

Toolkit IDEA

Deontologische code Uit De Marge:

<http://uitdemarge.be/deontologischecode>

CONTACT

Uit De Marge vzw

Henegouwenkaai 29 - - 1080 Brussel
+32 2 41170 02 - info@uitdemarge.be
www.uitdemarge.be

Kras Jeugdwerk

Kroonstraat 169 - 2140 Borgerhout
+32 3 270 39 10 - info@krasjeugdwerk.be
www.krasjeugdwerk.be

IDEA Nederland

Keizersgracht 102 - 1015 CV Amsterdam - Nederland
+31 (0)20 692 7299 - gheselmans@idebate.nl
<http://idebate.org>

Provinciale jeugddienst Antwerpen

Bezoekadres: Boomgaardstraat 22, 2600 Berchem
Postadres: Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen
+32 3 240 54 69 – jeugd@provincieantwerpen.be
www.provincieantwerpen.be

Politieschool Campus Vesta

Oostmalsesteenweg 75 - 2520 Ranst
+32 3 540 02 70 - www.campusvesta.be

